

Komission asetusehdotus: EU:n hiilenpoistumien sertifiointi – U 109/2022 vp

21.2.2023 maa- ja metsätalousvaliokunta
Neuvotteleva virkamies Birgitta Vainio-
Mattila, MMM

EU:n hiilenpoistumien sertifiointikehikko

- Vapaaehtoinen EU:n laajuinen standardi, joka sisältää biologiset ja tekniset poistumat sekä hiilivarastot pitkäikäisissä tuotteissa
 - Hiilenpoistumia tuottaville tahoille ja sertifioiville järjestelmille
- Ehdotuksen tavoitteet:
 - Lisätä korkealaatuisia hiilenpoistoja ilmakehästä
 - Kannustaa toimijoita tehokkaisiin hiilenpoistojen toimenpiteisiin
 - Luoda luottamusta ja estää viherpesua hiilimarkkinoilla
 - Vahvista EU:n osaamista hiilenpoistojen laskemisessa, seurannassa ja varmistamisessa
 - Ohjata yksityistä ja julkista rahaa hiilenpoistoihin
- Hiilenpoistojen asiantuntijaryhmän kanssa määritellään menetelmät erilaisiin hiilenpoiston toimenpiteisiin, delegoituna säädöksinä

Ehdotuksen mahdolliset vaikutukset Suomessa

- Vapaaehtoista, luotu erityisesti EU:n sisämarkkinoille
- Teknologisten nielujen osalta teknologia kallista, eikä Suomen maaperässä mahdollisuutta pysyvään varastointiin
 - EU-kehikosta mahdollisesti kannustimia ja ratkaisuja
- Suomessa maankäyttösektorilla ei vielä suuri määriä yksiköitä – EU-kehikko voi edesauttaa
- Vaikutusten arviointia hankaloittaa epäselvyys sertifioitujen ilmastoyksiköiden käytöstä
- Rekisteristä valtiolle mahdollisesti hallinnollisia kustannuksia

Valtioneuvoston yleiset kannat

- Valtioneuvosto

- pitää hyvänä EU-tason lähestymistapaa hiilenpoistoihin.
- katsoo, että fossiilisten päästöjen vähentäminen tulisi olla ensisijaista.
- katsoo, että asetusehdotusta ja sen soveltamista tulisi selkiyttää siten että jäsenvaltioiden aluerajojen sisällä syntyneet hiiliyksiköt olisivat pääasiassa käytettävissä jäsenvaltioiden velvoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen riippuen käytettävästä väittämästä*

Huomioita:

- Kansallisesti edistetty kotimaisia hiilimarkkinoita hallitusohjelman mukaisesti ja Hiilestä kiinni-toimenpideohjelman avulla
- Odotuksena että EU:n lainsäädäntö tukee kansallista työtä, vaatii aktiivista osallistumista

*Lisää väittämistä ja vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden hyvistä käytännöistä:

<https://mmm.fi/-/1410903/uusi-opas-linjaa-hyvät-kaytannot-vapaaehtoisille-hiilimarkkinoille>

Soveltamisala ja määritelmät

1/3

- Valtioneuvosto

- painottaa, että hiilenpoistojen roolia suhteessa EU:n ilmastokehykseen ja muuhun EU:n lainsäädäntöön, niiden tavoitteisiin ja sääntelyyn tulisi selventää, jotta riittävä politiikkakoherenssi komission muiden aloitteiden ja asetusehdotusten välillä voidaan taata

Huomioita:

- 55-valmiuspaketti ja sen tavoitteet;
- yhteinen maatalouspolitiikka ja siihen liittyvät strategiset suunnitelmat;
- maankäyttösektoriin, maatalouteen ja metsiin liittyvä tiedonkeruu ja raportointi

Soveltamisala ja määritelmät

2/3

- Valtioneuvosto

- suhtautuu alustavasti myönteisesti siihen, että ilmasta ja kestäväen biomassan käytöstä talteenotetun hiilidioksidin varastointi tai pitkäaikainen sidonta tuotteisiin on osa ehdotettua sääntelykehystä
- pitää tarpeellisena, että neuvotteluissa pyritään luomaan riittävät kannusteet teknisille hiilenpoistoille ja näin ollen edellytyksiä kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden saavuttamiselle ottaen huomioon myös vaikutukset ekosysteemien hiilivarastoihin

Huomioita:

- Teknologisille nieluille on suuret odotukset EU:n 2050 tavoitteessa. Kehitys ja skaalaus vaativat investointeja ja kannustimia.
- Suomessa potentiaalia biomassan ja teknisen osaamisen osalta

Soveltamisala ja määritelmät

3/3

- Valtioneuvosto

- katsoo, että hiilenpoistuma tulisi määritellä hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin (IPCC) määritelmän mukaisesti ja hiilidioksidipäästöjen vähentäminen tulisi olla osa sääntelykehikkoa vain tarkkaan rajatusti.
- kannattaa komission ehdotuksen määritelmää hiiliviljelylle, joka mahdollistaa hiilen poistumien lisäksi myös päästöjen vähentämisen maankäyttösektorin toimenpiteillä

Huomioita:

- Maatalouden toimenpiteillä vaikutuksia niin LULUCF-sektorilla ja taakanjakosektorilla
- Komission ennakkoselvityksissä on tuotu esiin sekä hiiltä ilmakehästä sitovia toimia (metsitys) kuin päästöjä vähentäviä toimia (turvemaiden vettäminen)

Laatukriteerit

- Valtioneuvosto

- katsoo, että hiilenpoistojen sertifiointijärjestelmän tulisi tuottaa laadukkaita yksiköitä, jotka voivat samanaikaisesti edistää sekä ilmasto- että muita kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista.
- katsoo, ettei sääntelyn kohtuuton hallinnollinen taakka tulisi olla este maankäyttösektorin lisäisten ilmastoyksiköiden tuottamiselle vapaaehtoisille markkinoille
- painottaa, että toimialakohtaisia standardeja tai olemassa olevia menetelmiä tulisi pyrkiä käyttämään

Huomioita:

- Kansainvälisesti tunnistetut minimikriteerit ovat hyvä lähtökohta EU:n kehikon uskottavuudelle
- Laskennan epävarmuudessa eroja maankäyttösektorin ja teknologisten nielujen välillä

Sertifioitujen ilmastoyksiköiden käyttö ja kaksoislaskenta

- Valtioneuvosto

- katsoo, että vapaaehtoisella markkinalla kaksoislaskennan välttämiseksi EU-tavoitteeseen laskettavia yksiköitä ei tulisi käyttää vapaaehtoisella markkinalla kumoamisväittämiin, kuten hiilineutraalisuus, vaan ilmastotekoväittämiin (contribution claim).
- katsoo, että kaksoislaskennan merkitystä ehdotukselle tulisi tarkentaa.

Huomioita:

- EU:n yhteinen eli Unionin tason panos Pariisin sopimukseen (nationally determined contribution, NDC) rajoittaa EU:n rajojen sisäpuolella tuotettujen ilmastoyksiköiden laskentaa yritysten khk-taseisiin.
- Kansallisessa työssä olemme määrittäneet väittämät, joilla ilmastoyksiköjä ostaneet yritykset, voivat käyttää markkinoinnissa kaksoislaskennan välttämiseksi*
- Komission esitys vihreistä väittämistä (Green Claims) on viivästynyt, joten emme tiedä ilmastoyksiköiden käytön koko kuvaa

*Lisää väittämistä ja vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden hyvistä käytännöistä
<https://mmm.fi/-/1410903/uusi-opas-linjaa-hyvät-kaytannot-vapaaehtoisille-hiilimarkkinoille>

Teknologianeutraalisuus, rajapinta kv-sääntelyyn, sertifiointimenetelmät

- Valtioneuvosto
 - painottaa, että hyvin moninaiset ja eri teknologisella kehitystasolla olevat hiilenpoistomenetelmät saattavat vaatia erilaisia kannusteita ja vapaaehtoisella markkinalla erilaisten väittämien käyttämistä.
 - katsoo, että nyt luotavassa EU:n sisäisessä hiilenpoiston viitekehyksessä tulisi huomioda YK:n alaisen hiilimarkkinamekanismin säännöt ja suositukset sekä niiden toimeenpanossa tunnistetut haasteet.
 - pitää tärkeänä, että lainsäädäntö edistää hiilensidonnan ja -markkinoiden kehittymistä ja parantaa markkinoiden luotettavuutta.

Huomioita:

- Kansainvälisellä tasolla vapaaehtoisia hiilimarkkinoita on pyritty edistämään jo pitkään niin toimenpiteiden kuin laskennan osalta. Komission asetusehdotus on yksi askel monien joukossa kohti toimivia hiilimarkkinoita.

Toimivallan siirto komissiolle

- Valtioneuvosto
 - kiinnittää kuitenkin huomiota säädösvallan siirtoa koskevan sääntelyn laajuuteen, jonka perusteella on vaikea arvioida, millaista ja kuinka pitkälle menevää tulevaisuudessa annettava sääntely olisi ja millaisia vaikutuksia sillä olisi.
 - katsoo että oikeusperusta on asianmukainen.
 - katsoo, että hiilenpoistojen vapaaehtoisesta sertifioinnista on tarkoituksenmukaista säätää EU:n tasolla ja asetusehdotusta voidaan pitää toissijaisuusperiaatteen mukaisena.
 - pitää suhteellisuusperiaatteen kannalta tärkeänä, että komissiolle siirrettävä toimivalta on riittävän tarkkarajaista, oikeasuhtaista, tarkoituksenmukaista ja perusteltua.

Käsittely

- Käsittely ympäristötyöryhmässä alkoi 3.2.2023
 - PJ-maa Ruotsi pyrkii etenemään parlamentin kanssa samanaikaisesti
- Maaliskuussa 2023 ympäristö- ja maatalousneuvostoissa poliittinen keskustelu
- Parlamentin raportööri MEP Lydia Pereira (EPP), mm. varjoraportööri MEP Ville Niinistö
- Komission hiilenpoistojen asiantuntijaryhmän 1. kokous 7.3.2023
 - Kartoittaa EU:n parhaita käytäntöjä ja käsittelee delegoitujen asetusten luonnoksia
- Komissio ennakoi BECCS:ä ja DACCS:a koskevan osuuden olevan valmis vuonna 2024, hiiliviljelyssä mennee kauemmin

Kiitos!

neuvotteleva virkamies Birgitta Vainio-Mattila,

Maa- ja metsätalousministeriö
p. 0295 162 346

Ympäristöministeriön vastuuhenkilö:
hallitussihteeri Karoliina Anttonen

Työ- ja elinkeinoministeriön vastuuhenkilö:
johtava asiantuntija Juho Korteniemi

Hiilestä kiinni -hankkeet: <https://mmm.fi/maankayttosektorin-ilmastosuunnitelma/hankkeet>